

The STIHL logo is positioned in the top right corner of the advertisement. It consists of the word "STIHL" in a bold, white, sans-serif font, set against a solid orange rectangular background.

**ALI SMO VZBUDILI VAŠE ZANIMANJE?
TUKAJ BOSTE IZVEDELI VEČ:**

www.unicommerce.si

0420 000 5715. M3. G9. S0719. Me.
Tiskano v Nemčiji.
© ANDREAS STIHL AG & Co. KG 2019.
Okolju prijazen papir, beljen
brez klora.

**PREPROSTA
NEGA TRATE**

**TAKO BOSTE KOS
VSEM OPRAVILOM**

ZDRAVA ZELENICA JE VAŠA OAZA MIRU

Trata je življenjsko okolje, ki se začne neposredno pred vašimi hišnimi vrati. Nešteto travnih bilk tvori zelen organizem, ki pozitivno učinkuje na okolico. Čisti zrak tvori kisik, uravnava temperaturo, tlom daje oporo ter blaži hrup. Je prostor, kamor se odrasli umaknejo, ko potrebujejo nekoliko miru. Je igrišče otrokom ter dom številnim živalskim vrstam.

Trato boste z vsemi svojimi čutili vedno znova odkrivali skozi vse leto. Vonj prve pokošene trave, prijetni hlad, ko se po njej sprehajate bos. Občutek ivja, ki travo okraši do konic - trata je pravi naravni fenomen.

Zdrava trata raste vso sezono. Da vam bo delo v veselje, vam želimo pomagati pri vaših opravilih in negi trati. Želite na novo zasaditi trato in jo pri tem ohraniti gosto in zdravo? Želite prepoznati in preprečiti težave ali dajete prednost sonaravni negi trate? S tem priročnikom boste obvladali svoje delo ter hkrati prejeli koristne informacije in praktične nasvete za nego trate.

STIHL VAM ŽELI VELIKO USPEHA PRI
NASLEDNJEM VRTNEM PROJEKTU.
LOTITE SE ŠTEVILNIH OPRAVIL!

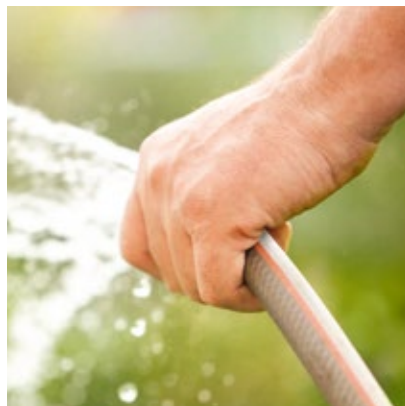
LOTITE SE ŠTEVILNIH OPRAVIL

ZASADITEV NOVE TRATE IN NJENA OBNOVA

Bogata zelenica je skozi leta v veselje. S pravilno pripravo ustvarite osnovo za vso nadaljnjo rast. Oblikujte svojo trato po lastnih načrtih, po meri vašega vrta, tal in osebnih ciljev. Iz koščka zemlje naredite svoji raj na zemlji.

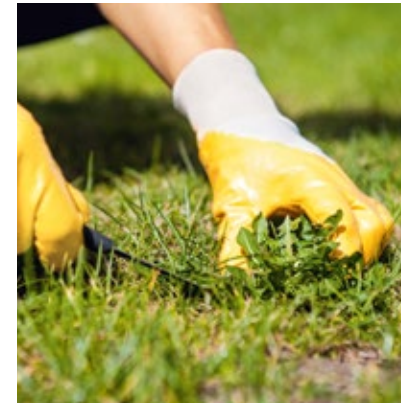
Izbira tipa trate	■	8
Priprava tal	■	10
Sajenje	■	11
Pravilno zalivanje	■	20
Gnojenje, apnenje in peskanje	■	24

OHHRANJANJE GOSTE IN ZDRAVE TRATE

Na prostem vas vsak dan pričakajo novi izzivi. Močan dež, vročina, sneg, otroci pri igri ali težko vrtno pohištvo: samo vzdržljiva in vitalna trava bo prenesla takšne obremenitve. Z redno nego in profesionalnimi delovnimi napravami poskrbite za zdravo zelenico.

Košnja	■	12
Kompostiranje pokošene trave	■	17
Mulčenje	■	18
Pravilno zalivanje	■	20
Prezračevanje, prečesavanje in aerificiranje	■	22
Gnojenje, apnenje in peskanje	■	24
Celoletno preprečevanje poškodb	■	32
Upravljanje, čiščenje in skladiščenje delovnih naprav	■	34
Servisiranje in popravilo delovnih naprav	■	35

PREPOZNAVANJE, REŠEVANJE IN PREPREČEVANJE TEŽAV S TRATO

Nekatere poškodbe trave bodo tudi za izkušene vrtnarje velik izziv. Redna košnja, gnojenje in zalivanje so odlična preventiva. Mah, stoječa voda ali glivična obolenja trave pa imajo pogosto druge izvore za svoj nastanek. Poiščite ustrezno strategijo za najtežje primere.

Odstranjevanje plevela, maha, zaraščenih slojev trave in škodljivcev	■	28
Odstranjevanje stoječe vode, neporaščenih delov in razbarvanja	■	30
Celoletno preprečevanje poškodb	■	32
Reševanje večjih težav s trato	■	33

SONARAVNA NEGA TRATE

Trata je edinstven ekosistem. V rastnem ciklu iz tal zraste posejana trava, ki postane pomembna biomasa. Tudi pri negi se odločite za sonaravno pot. Tako bo vaše delo na vrtu učinkovito, ekološko in dobro za okolje.

Košnja	■	12
Kompostiranje pokošene trave	■	17
Mulčenje	■	18
Pravilno zalivanje	■	20
Gnojenje, apnenje in peskanje	■	24
Celoletno preprečevanje poškodb	■	32
Upravljanje, čiščenje in skladiščenje delovnih naprav	■	34
Servisiranje in popravilo delovnih naprav	■	35

SEZNAM OPRAVIL

Izbira tipa trate	■ ■ ■ ■ ■	8
Priprava tal	■ ■ ■ ■ ■	10
Sajenje	■ ■ ■ ■ ■	11
Košnja	■ ■ ■ ■ ■	12
Kompostiranje pokošene trave	■ ■ ■ ■ ■	17
Mulčenje	■ ■ ■ ■ ■	18
Pravilno zalivanje	■ ■ ■ ■ ■	20
Prezračevanje, prečesavanje in aerificiranje	■ ■ ■ ■ ■	22
Gnojenje, apnenje in peskanje	■ ■ ■ ■ ■	24
Odstranjevanje plevela, maha, zaraščenih slojev trave in škodljivcev	■ ■ ■ ■ ■	28
Odstranjevanje stoječe vode, neporaščenih delov in razbarvanja	■ ■ ■ ■ ■	30
Celoletno preprečevanje poškodb	■ ■ ■ ■ ■	32
Reševanje večjih težav s trato	■ ■ ■ ■ ■	33
Upravljanje, čiščenje in skladiščenje delovnih naprav	■ ■ ■ ■ ■	34
Servisiranje in popravilo delovnih naprav	■ ■ ■ ■ ■	35

POSTAVITE SI KRATKOROČNE CILJE

- ZASADITEV NOVE TRATE IN NJENA OBNOVA
- OHRANJANJE GOSTE IN ZDRAVE TRATE
- PREPOZNAVANJE, REŠEVANJE IN PREPREČEVANJE TEŽAV S TRATO
- SONARAVNA NEGA TRATE

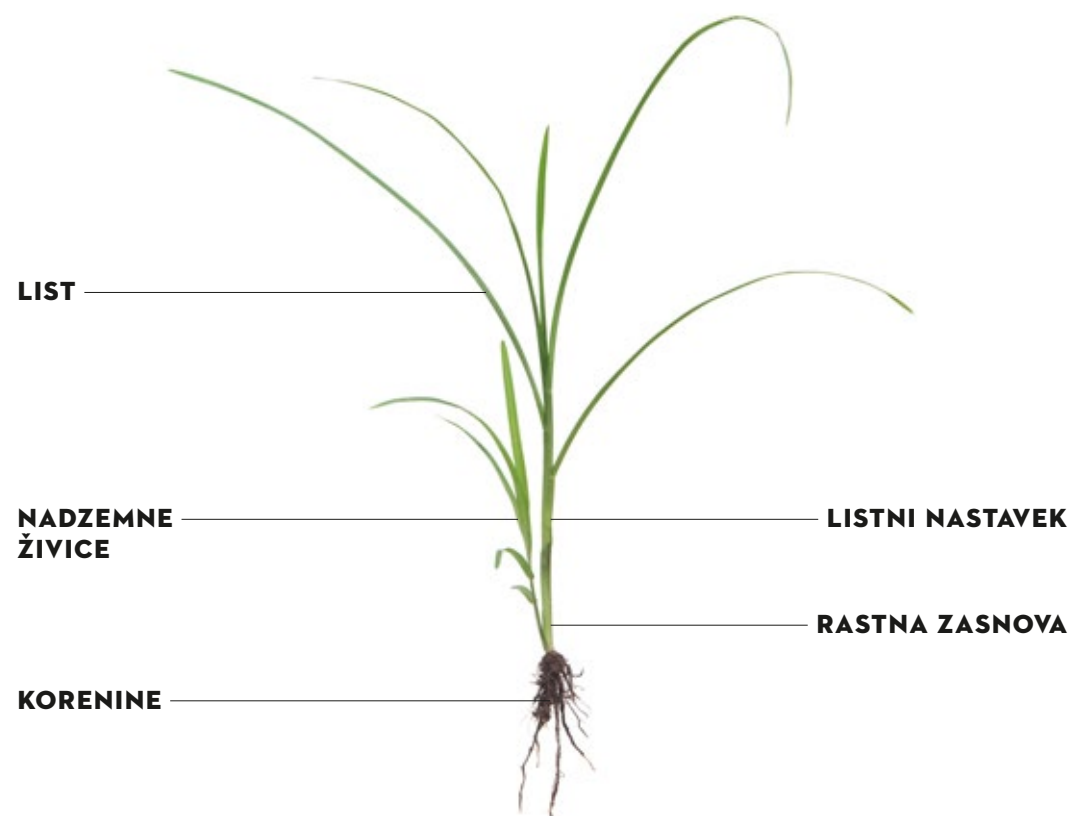

IZBIRA TIPA TRATE

Trata je mešanica različnih vrst trave, katerih lastnosti lahko poljubno kombinirate. Za kateri tip se boste odločili, je odvisno od vaših zahtev in prostorskih omejitev. Razmislite, čemu bo trata služila, koliko bo obremenjena, kako odporna mora biti zoper vremenske vplive in kako intenzivna naj bo njena nega. S tem boste dobili razvrstitev v štiri osnovne tipe. Obrnite se na dobro založenega specializiranega trgovca, kjer boste lahko izbrali ustrezno mešanico semen.

KAKO RASTE TRAVA

Trava se razvija nadzemno in podzemno. Osrednji del je rastna zasnova, iz katere zrastejo novi listi. Stranski poganjki rastejo v širino in določajo, kako gosta bo travna ruša. Nekatere vrste trav imajo tudi nadzemne živice. Prek korenin rastlina dobiva vse potrebne hranilne snovi. Trave ne smete nikoli kositi prenizko, da ne poškodujete rastne zasnove.

OKRASNA TRATA

Okrasna trata s svojo lepo, gosto travo in bujno zeleno barvo deluje izredno privlačno. Ne prenese obremenitev, zato ni primerna za pogosto hojo ali igro otrok. Treba jo je kositi dvakrat tedensko, intenzivno gnojiti in izdatno zalivati. Okrasne trate so primerne za vse lokacije in za vsako vrtno prst.

UPORABNA TRATA

Uporabna trata je trpežna vsestranska trata, ki je primerna za večino površin okoli hiše. S srednjo stopnjo obremenitve je idealna za redno zasebno uporabo. Zaradi relativno počasne rasti je tudi košnja bolj redka. Ta trata raste povsod, razen v senci. Potrebuje sonce in dobro prenaša sušna obdobja.

TRPEŽNA ALI ŠPORTNA TRATA

Trpežna ali športna trata je zelo robustna in odporna na obremenitve in vremenske vplive. Trava je odporna in se dobro obnavlja. Zaradi tega je idealna za športne aktivnosti ali poležavanje. Nega je srednje do visoko zahtevna.

KRAJINSKA TRATA

Krajinsko trato prepoznamo po svoji neenakomerni zeleni barvi. Je malo do srednje obremenljiva in je primerna za javne in zasebne površine. Potreba po hranilnih snoveh in negi je majhna oz. zmerna. Dobro prenaša sušna obdobja. Posebne vrste uspevajo tudi na ekstremnih lokacijah ali v senčnih legah.

PRIPRAVA TAL

Nova trava se najbolje razraste spomladi ter pozno poleti/zgodaj jeseni. Idealna je kombinacija temperature tal vsaj 10 °C, zadostne vlage in sonca.

1) RAHLJANJE TAL

Tla prekopajte za globino lopate z motornim kultivatorjem ali okopalnikom. Odstranite plevel, korenine, kamenje in tujke.

2) DODATKI

Po potrebi s peskom in šoto ali kompostom poskrbite za razrahljanje tal. Rztrosite apno pri vrednosti pH pod 5,5. Z grabljami enakomerno poravnajte tla.

3) USE DANJE

Pustite tla nekaj dni počivati, da se lahko usedejo. Ta postopek v suhem vremenu pospešite z lahkim valjarjem. Usedanje preprečuje poznejše sesedanje in neravnine.

4) RAVNANJE

Zadnje neravnine tal poravnajte z grabljami. V drobno zdrobljeni zemlji se bodo travna semena lažje razrasla.

SAJENJE

Poleg ustrezne klime mlada trava v prvih nekaj tednih potrebuje predvsem skrbno in redno nego. To se vam bo poplačalo že z enakomernim kaljenjem, pozneje pa tudi s kakovostjo trave. Hitra pot do pripravljene trate je travna ruša v zvitkih.

1) SETEV

Travna semena in startno gnojilo raztrosite ročno ali z vozičkom za posipavanje. Priporočamo odmerjanje količine od pribl. 15 do 20 g/m². Pregosto posejane trave se ovirajo pri rasti.

2) UMEŠANJE SEMENA Z JEŽASTIM VALJARJEM

Semena z ježastim ali podobnim valjarjem ali grabljami vnesite največ 1 cm globoko v tla. Tako veter semen ne bo odnesel in bodo bolje vzkalila.

3) ZALIVANJE

Prve tri do štiri tedne mora biti površina stalno mokra. Če je zemlja suha, ne pride do kalitve. Mlade poganjke zalivajte nežno. Po trati po možnosti ne hodite.

4) KOŠNJA

Prve tedne trave ne kosite. Travo prvič pokosite, ko bo visoka pribl. 10 cm. Pokosite raje manj višine, zato pa pogosteje.

5) TRAVNA RUŠA V ZVITKIH

Travna ruša v zvitkih prihrani veliko časa v primerjavi s sejanjem trave. Z njo boste pridobili približno leto dela na zelenici. Dobra travna ruša v zvitkih je poleg tega brez plevela, vendar znatno dražja v primerjavi s posejano travo.

6) POLAGANJE TRAVNE RUŠE V ZVITKIH

Travo po možnosti kupite lokalno in svežo. Travno rušo lahko polagate skoraj vso leto. Pripravite tla, položite in povaljajte travno rušo in jo v prvih nekaj tednih izdatno zalivajte.

KOŠNJA

Redna košnja trave je osnova za zdravo rast. Spomladi in do konca jeseni boste s košnjo trave pripomogli k rasti novih poganjkov, listov in živic. S košnjo trave poskrbite tudi za gosto travno rušo in preprečite razraščanje plevela. Optimalna višina košnje ohrani dovolj hranilnih snovi v rastlini in prepreči izsušitev.

KOSITE TRAVO NA SVOJ NAČIN.

ZBIRANJE TRAVE

Zbiranje trave je zelo razširjen način košnje. Pri tem se pokošena trava zbira v košari za travo. Nož za košnjo vzpostavi tok zraka, s čimer se travne bilke postavijo pokonci in košnja poteka izredno natančno. Zaradi zračnega toka in kosilne enote se pokošena trava optimalno izpiha v košaro za travo. Ta način košnje je primeren tudi pri mokri in višji travi. Ko je košara za travo polna, jo je treba izprazniti.

MULČENJE

Pri mulčenju oz. košnji z mulčenjem nož nareže in nadrobi travo na majhne koščke. Ti koščki padejo nazaj na travno rušo in postanejo okolju prijazno zeleno gnojilo. S tem odstranjevanje pokošene trave ni potrebno. Ker se trava med mulčenjem le nekoliko skrajša, je treba kositi pogosteje.

SAMODEJNO MULČENJE

Z robotskimi kosilnicami je samodejno mulčenje možno že več let. Po vzpostavitvi sistema te kosilnice za mulčenje travo režejo v celoti samodejno. Za lažjo organizacijo so nekatere naprave že povezane s spletom in omogočajo upravljanje prek aplikacije. S tem lahko nego trate izvajate neodvisno od časa[Ⓢ] in vremenskih pogojev, zmanjša pa se tudi delovni obseg.

ZDRAVA RAST PO CELOTNI POVRŠINI.

Več informacij o raznolikih in zmogljivih modelih naprav za košnjo STIHL preberite v katalogu STIHL, ki vam je na voljo na spletni strani www.unicommerce.si ali pri specializiranem trgovcu STIHL.

ZA VSAKO OPRAVILO PRIMERNI POGON.

BENCINSKE KOSILNICE

Bencinski motorji so posebno zmogljivi in robustni. Primerni so za velike trate, daljše košnje in večje napore. Z njimi boste brez težav pokosili tudi mokro in višjo travo.

ELEKTRIČNE KOSILNICE

Z električno kosilnico bo delo potekalo posebno tiho in prijazno do sosedov. Zaradi električnega napajanja prek vtičnice pri obratovanju tudi ne prihaja do nastanka emisij[Ⓢ]. Naprave so zaradi nizke teže enostavne za prenašanja in upravljanje. Tudi vzdrževanje in nega sta minimalna.

AKUMULATORSKE KOSILNICE

Akumulatorske naprave so brez kabla, okolju prijazne in prilagodljive. Zaradi svoje izjemne mobilnosti in okretnosti so predvsem pri vrtovih nepravilnih oblik in gosto zasejanih vrtovih zelo dobrodošle. Akumulatorske kosilnice delujejo z malo hrupa in se enostavno upravljajo. Zaradi baterij delujejo brez emisij[Ⓢ].

TRATO KOSITE OB PRAVEM ČASU NA PRAVO VIŠINO.

Primerna višina košnje je 3,5 do 5 cm. Pri tej višini spodbudimo rast novih poganjkov in trava postane zadostno gosta in stabilna. V senčnih legah, v vročini in neugodnih pogojih naj trava ne bo nižja od 5 cm. Pri vsaki košnji odrežite samo tretjino dolžine trave. S košnjo na prenizko višino poškodujete travno rušo in oslabite njeno rast. Po dopustu daljšo travo kosite postopoma. Pri prvi košnji izberite najvišjo možno nastavitev reza.

Le z redno košnjo trave ali mulčenjem boste uspešni pri negi trate. Glede na klimo in kakovost trave lahko od spomladi do pozne jeseni računate s približno 20 do 25 košnjami trave, torej z eno košnjo na teden. V obdobjih najmočnejše rasti pa priporočamo dve košnji tedensko. Če želite enakomeren videz, potem z vsako košnjo spremenite smer premikanja kosilnice. Nož za košnjo naj bo vedno naostren.

Po prvih nekaj košnjah v novi sezoni je nastopil pravi čas, da trato prezračite. Za to morajo biti tla suha in toplejša od 10°C. Z vertikalnim vbadanjem iz travne ruše odstranite odmrli material, jo prezračite in vitalizirate.

NATANČNOST PRI NEGI VELIKIH TRAT

Primerne rešitve za nego velikih trat so predstavljene na naši spletni strani www.unicommerce.si. Sicer pa lahko za več informaciji obiščete specializiranega trgovca STIHL.

KOŠNJA TRAVE V VSEH LETNIH ČASIH.

POMLAD

Spomladi s prvim obrezovanjem odstranite listje in manjše veje. Za to uporabite sesalnik za listje ali ozke grablje. Priporočamo, da za okrepitev travne ruše kosite enkrat tedensko. Po prvih nekaj košnjah in ko so se tla pozno spomladi že ogrela, lahko po potrebi opravite prezračevanje tal.

POLETJE

Poletne trate ob vročini ne kosite na višino, manjšo od 5 cm. Tako trava daje še vedno dovolj sence lastnim poganjkom. Višjo travo pokosite v več korakih. Zgodaj poleti bosta morda potrebni dve košnji tedensko.

JESEN

Jeseni zadostuje ena košnja tedensko. S trate redno odstranjajte listje, da bo trava dobila dovolj kisika in sonca. Za to je primerna tudi kosilnica s košaro za travo.

ZIMA

Pred zimo še zadnjič pokosite travo. Z višino najmanj 3,5 do 5 cm poskrbite za potrebno robustnost pri nizkih temperaturah. Ko zapade sneg in pri nizkih temperaturah, ne hodite po travi. S tem lahko namreč hitro poškodujete stebela ali pa ta začnejo gniti pod gosto plastjo snega.

KOMPOSTIRANJE POKOŠENE TRAVE

KORAK ZA KORAKOM: TAKO SE PRAVILNO LOTITE KOŠNJE.

- Travo kosite, ko je suha in vreme ni prevroče.
- Odstranite tujke.
- Ne hodite po nepokošeni trati, da trave ne polomite.
- Redno preverjajte ostrino noža za košnjo.
- Travo skrajšajte za največ tretjino. Idealna višina je 3,5 do 5 cm.
- Kosilnico premikajte po kosilnih progah, ki se nekoliko prekrivajo.
- Če želite usklajen videz, potem redno zamenjajte smer košnje.
- Na brežini travo kosite vedno prečno glede na naklon brežine.
- Robove zelenice uredite z napravo za košnjo ali vrtnarskimi škarjami.
- Kosilnico čistite z vodo in krtačo.

DOBRO JE VEDETI

Če želite natančno določiti višino košnje, na travo položite kos kartona. Nato z ravnilom izmerite razdaljo od tal do spodnjega roba kartona.

Po košnji s košaro za travo lahko pokošeno travo pripravite za kompostiranje. Za optimalni proces razkrajanja in odličen humus zmešajte travo še z drugimi organskimi snovmi. Pri tem je odločilnega pomena razmerje ogljika in dušika, ki v idealnem primeru znaša 20 do 30 proti 1. Ker je pokošena trava bogata z dušikom (12:1), so zelo primerni listje (60:1), slama (100:1) ali zdrobljeni leseni odpadki (200:1) z nizko vsebnostjo hranilnih snovi. Vse skupaj dobro premešajte, poskrbite za stalno prezračevanje in neposreden stik z zemljo. Tako pri mulčenju kot tudi pri kompostiranju s tem zaključite ekološki življenjski krog narave, saj koristne organske snovi ponovno obogatijo zemljo.

USTVARJANJE TRAJNOSTNEGA REDA V ZELENI OAZI

Izkoristite življenjski krog narave in spremenite ostanke rastlin v naravno gnojilo. Uporabne napotke najdete na spletni strani www.unicommerce.si ali se za nasvet obrnete na specializiranega trgovca STIHL.

MULČENJE TRAVE

Pri mulčenju kosilnica travo v prvem delovnem koraku odreže in jo nato nadrobi. Majhni koščki kot naravno gnojilo enakomerno padejo nazaj na travno rušo. Košnja z mulčenjem na okolju prijazen način prispeva k visoki kakovosti trave. Tako je to odlična alternativa h košnji trave s košaro za travo z dodatno uporabo gnojil.

Z MULČENJEM SE POKOŠENA TRAVA SPREMENI V GNOJILO.

Nož kosilnice za mulčenje z delovanjem ustvari zračni vrtinec. Pokošene travne bilke se pri tem z zrakom dvignejo in nož jih večkrat nareže. Majhni koščki trave pri tem padejo nazaj na travno rušo, kjer se razkrojijo. S tem naravnim načinom zelenega gnojenja zemlji spet povrnemo dušik, fosfor in kalij v idealnem razmerju. Te organske naravne snovi se enakomerno trajnostno sproščajo in omogočijo mladim rastlinam hitro rast. S tem preprostim ukrepom boste naredili nego trate še bolj trajnostno.

MULČENJE VARUJE NARAVNE VIRE, PRIHRANI DENAR IN IZBOLJŠA TLA.

Mulčenje prinaša določene prednosti pred košnjo s košaro za travo. Ob redni košnji z mulčenjem dodatno gnojenje spomladi in jeseni ne bo več potrebno. Zato ni treba kupovati gnojil in tla se manj obremenjujejo. Tudi pokošene trave ni potrebno odstranjevati. 1000 m² velika travna površina namreč letno nanese 1,5 do 2 toni zelenega odreza. Hvaležna vam bo tudi zemlja, saj se hranilne snovi pri mulčenju vrnejo v tla. Trava bo bolj gosta in zelena, korenine bodo bolj pospešeno rasle, plevel in mah pa se bosta težje razraščala.

KORAK ZA KORAKOM: TAKO SE PRAVILNO LOTITE MULČENJA.

- Dela se lotite vedno ob suhem vremenu, da se trava ne bo zlepila.
- V fazi rasti travo mulčite na štiri do pet dni.
- Kosite pri optimalnem številu vrtljajev z dobro naostrenimi noži.
- Pri vsaki košnji travo skrajšate za največ tretjino, ob vročini raje manj.
- Dolgo travo najprej pokosite s kosilnico s košaro za travo.
- Kosite v kosilnih progah, ki se nekoliko prekrivajo.
- Če želite usklajen videz, potem redno menjajte smer košnje.
- Kosilnico čistite z vodo in krtačo.

KOŠNJA IN GNOJENJE V ENEM KORAKU

Svojo travo lahko kosite in mulčite istočasno. Spoznajte robotske kosilnice iMow. Preberite prospekt ali pa si jih oglejte pri specializiranem trgovcu STIHL.

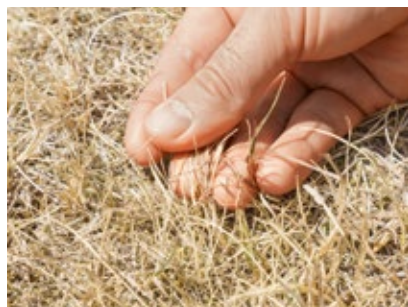

PRAVILNO ZALIVANJE TRATE

Trava je sestavljena iz približno 80 % vode. Glede na vrsto tal, vlago zraka in temperaturo en kvadratni meter zelene površine ob vročih dneh izgubi več litrov vode. Pravilno zalivanje med pomladjo in pozno jesenjo nadomesti naravne padavine, ki so potrebne za pokrivanje potrebe po vlagi zelenih površin. S tem boste preprečili morebitne bolezni in izsušitev zemlje ter izboljšali rast korenin.

Pri zalivanju so poleg količine vode pomembni še čas in pogostost zalivanja ter kakovost tal, da lahko voda optimalno prodre do korenin. Poleti se priporoča zalivanje trave le enkrat do dvakrat tedensko, vendar izdatno. Pogostejše zalivanje z manjšimi količinami škoduje trati, saj se voda zgolj obdrži na površini in izhlapi, preden doseže korenine. Posledično se začne trava sprijemati in postane bolj dovzetna za izsušitev in pojav plesni. Zato zalivajte redkeje in takrat izdatneje.

INTELENTNO ZALIVANJE GLEDE NA RAST TRAVE.

POMANJKANJE VODE

Pomanjkanje vode se jasno pokaže v obliki neporaščenih delov in rumenih madežev trave. Redno preverjajte stanje in zeleno barvo trate, da ne bo prepozno. Enostavno to preverite tako, da se sprehodite po travi. Če v pohojeni travi še nekaj časa ostanejo odtisi vaših stopal, je potreba po vodi izredna.

ZBITOST TAL

Da bi trato prekomerno zalili, je možno samo v primeru, da so tla preveč zbita. Ko voda ne odteka pravilno, ostanejo lužice. Kot posledica se lahko pojavijo lisasta mesta, gniloba, plesen in modre alge. S prezračevanjem, prečesavanjem in aerificiranjem trate boste poskrbeli za zračnost travne ruše.

ODMERJANJE

Z zalivanjem ob pravem času in z ustreznimi količinami ne boste preprečili zgolj prekomerne porabe vode in nepotrebnih izdatkov, temveč boste ravnali tudi okolju prijazno.

KORAK ZA KORAKOM: TAKO SE PRAVILNO LOTITE ZALIVANJA.

- Poleti trato zalivajte enkrat do dvakrat tedensko.
- Pri tem zalivajte izdatno, tj. pribl. 20 do 25 litrov na kvadratni meter.
- Pri zbitih ilovnatih tleh količino vode razdelite na dve enoti v krajših časovnih razmakih.
- Ob vročini trato zalivajte zgodaj zjutraj ali zvečer. V nasprotnem primeru bo voda zaradi sonca prehitro izhlapela ali pa travo celo požgala.
- Pri zalivanju z vrtno cevjo ali zalivalno napravo pazite, da boste količino vode enakomerno porazdelili. Alternativno lahko uporabite tudi zalivalne naprave, krmilne enote za zalivanje, cevi za kapljično zalivanje ali podzemne zalivalne sisteme.
- Po možnosti zalivajte z deževnico, dobra alternativa k temu pa je tudi voda iz pipe.
- Peščena tla in travne površine pod drevesi potrebujejo veliko vode.
- Poskrbite, da bo trata tudi spomladi in jeseni vlažna vse do korenin.
- Jeseni ožgane in poškodovane predele izdatno zalivajte, da sperete soli.
- Na novo posejano travo morate prvih nekaj tednov stalno vlažiti z meglico, da bodo sejančki začeli poganjati.

DOBRO JE VEDETI

- S testom kozarca do idealne količine vode. Več kozarcev za vlaganje porazdelite na trato. Ob koncu zalivanja bi moralo biti v vsakem kozarcu približno 2 cm vode.
- Ustrezno vlažnost po zalivanju določite z lopato. Izkopljite pribl. 15 cm globok kos zemlje. Če je voda prodrla do konca, to pomeni, da je vaša trata dobro zaščitena tudi pred površinsko izsušitvijo.
- Če ste svojo trato do zdaj zalivali prepogosto v majhnih količinah, postopoma in počasi v nekaj tednih spremenite način zalivanja.

PREZRAČEVANJE, PREČESAVANJE IN AERIFICIRANJE TRATE

Zelo odporna trata potrebuje sveži zrak in hranilne snovi. Z zračenjem se zemlja rahlja in izboljša se oskrba z minerali. Posledično se poveča še odtekanje vode in okrepi rast rastlin. K zračenju trate prištevamo tri tehnike: prezračevanje, prečesavanje in aerificiranje.

S PREZRAČEVANJEM DO TRATE BREZ PLEVELA, MAHA IN ZARAŠČENIH SLOJEV.

Pri prezračevanju se v travno rušo navpično zareže, da se odstranijo plevel, mah in zaraščeni sloji trave. Vrteči se noži prezračevalnika trate pri tem zarežejo nekaj milimetrov v tla in odstranijo odmrli material.

S PREČESAVANJEM DO TRATE BREZ ZARAŠČENIH PREDELAV.

S prečesavanjem odstranite odmrli rastlinski material in plevel s travne ruše in s tem pospešite rast trave. Za prečesavanje uporabite prezračevalni valj z vzmetnimi roglji, ki odstranjuje mah in zaraščene sloje s površine trave. Prečesavanje spodbudi rast travnih bilk in večjo rast stranskih poganjkov. Pri tem se tla ne poškodujejo. Zato ga izvajajte v času rasti in tudi takrat, ko se vam to zdi smiselno. Za prečesavanje lahko uporabite tudi nekatere prezračevalnike trate. Vendar pa morajo slednji imeti poleg prezračevalne enote še prezračevalni valj.

Z AERIFICIRANJEM PREPREČIMO STOJEČO VLAGO IN ZBITA TLA.

Z aerificiranjem spomladi in zgodaj jeseni prezračimo in odvedemo vodo iz trate v globine, s tem ko zabodemo v tla nešteto luknjic. Naprave za aerificiranje se pretežno uporabljajo v profesionalni stroki. Za domačo uporabo si nabavite čevlje z bodicami na podplatu. Pri hoji po trati boste tako rahljali zemljo in preprečevali pojav maha in stoječe vode. Bodice prodrejo do 10 cm v tla in pripomorejo k učinkovitemu odvajanju vode.

KORAK ZA KORAKOM: TAKO SE PRAVILNO LOTITE PREZRAČEVANJA.

- Trato prezračite enkrat do dvakrat letno.
- Najbolj primeren čas je pozna pomlad in pozno poletje.
- S prezračevanjem počakajte na prvo košnjo v sezoni.
- Pazite, da bo vreme suho in temperatura vsaj 10 °C.
- Tik pred prezračevanjem pokosite travo.
- Enako kot pri košnji prezračevalnik trate vodite v progah.
- Kosite izmenično v prečni in vzdolžni smeri. Pri prvem prezračevanju izberite manjšo globino vbadanja. Približajte se optimalni globini, ne da bi pri tem poškodovali travno rušo.
- Odrezan zaraščen sloj odstranite.
- Trata naj počiva nekaj tednov.

POMLAJEVALNI TRETMA ZA VAŠO TRATO

S katero prezračevalno napravo bo vaša trata ponovno najbolje zadihala, boste izvedeli pri svojem specializiranem trgovcu STIHL ali na naši spletni strani www.unicommerce.si

GNOJENJE, APNENJE IN PESKANJE

Z gnojenjem, apnenjem in peskanjem trate lahko močno izboljšamo rast trave. Če to počnete, načrtno uravnavate oskrbo z minerali, vrednost pH in vlažnost tal. Pogosto namreč že trata kaže svoje pomanjkljivosti. Če niste prepričani, za katero težavo gre, bo gotovost prinesel vzorec zemlje, ki se analizira v laboratoriju. V dobrih gnojilih so posebne mešanice iz dušika, fosforja, kalija in magnezija. Kdor želi svoje zelenice gnojiti brez kemikalij, lahko poseže po bioloških gnojilih ali pa izvaja redno košnjo z mulčenjem in bo s tem dosegel podoben pozitiven učinek.

NAJPOMEMBNEJŠE SESTAVINE IN NJIHOV NAMEN

- Dušik spodbuja rast in regeneracijo travnih bilk.
- Fosfor spodbuja metabolizem rastlin in rast korenin.
- Kalij povečuje odpornost rastlin proti vročini, mrazu in boleznim.
- Magnezij krepi zdravje zelenih bilk in skrbi za bogato zeleno barvo listov.
- Baker, žveplo, železo, kalcij in cink se uporabljajo le v majhnih količinah, povečini v gnojilih z mikroelementi pri posebnih težavah trave.

DOBRO JE VEDETI

- Pri izbiri ustreznega gnojila, apna ali peska poiščite strokovni nasvet pri specializiranih trgovcih.
- Informirajte se o tem, katere rastline apna ne prenašajo.
- Jeseni ne gnojite z dušikom.

ZA VSAK NAMEN PRAVO GNOJILO

Kot pravilo velja, da je priporočljivo gnojiti dvakrat na leto. V začetku rasti boste pokrili potrebo po hranilnih snoveh z dušikom. Pozno poleti pripravite trato s kalijem na prihajajočo zimo. Pri večjih obremenitvah dodatno pognojite ob koncu pomladi s kalijem in sredi poletja z dušikovim gnojilom z dolgim delovanjem. Pri novo posejanih tratah uporabite startno gnojilo, da bodo mlade rastline začele kaliti. Sicer pa gnojite glede na posamezne potrebe. Razbarvanje trave ali neenakomerna rast s praznimi predeli je ponavadi pokazatelj pomanjkanja hranilnih snovi.

V kolikor travo redno mulčite, vam ni potrebno še dodano gnojiti. Vaša trava daje vredne, organske hranilne snovi, ki se hitro mineralizirajo.

KORAK ZA KORAKOM: TAKO SE PRAVILNO LOTITE GNOJENJA.

- Gnojenja se lotite, ko tla niso zamrznjena ali ni prevročje.
- Travo pokosite do višine približno 5 cm.
- Če gnojite po prezračevanju, naj trata pred tem nekaj dni počiva.
- Gnojite zvečer, da sonce trave ne bo požgalo.
- Z dežjem bo gnojilo bolje prodrlo v tla.
- Tekoče gnojilo razredčite v skladu z navodili in ga z zalivalko enakomerno porazdelite po trati.
- Trda gnojila najbolje raztrosite z vozičkom za posipavanje. Da bo trava enakomerno zelena, prvo polovico raztrosite vzdolžno, drugo pa prečno.
- Trato najprej izdatno zalijte, naslednje dni pa zmerno.
- Z naslednjo košnjo počakajte pet do sedem dni.

Z APNENJEM BO KISLA ZEMLJA PONOVO V RAVNOVESJU.

Z apnenjem boste prekomerno kislila tla ponovno naredili ustrežna za rast rastlin. Apno kot naravni material prispeva k sonaravni negi trate. Apnenje je najbolj primerno spomladi ali jeseni. Po prezračevanju bodo tla apna še posebno dobro vsrkala. V kolikor boste apnenje združili z gnojenjem, potem najprej začnite z apnenjem.

KORAK ZA KORAKOM: TAKO SE PRAVILNO LOTITE APNENJA.

- Določite točno vrednost pH svoje trate s pomočjo vzorca zemlje. Če je vrednost znatno pod 5,5, obstaja potreba po apnenju. Če pa je vrednost znatno nad 6, apnenje ni potrebno. Močno razraščeni mahovi so prav tako pokazatelj kislega tla, detelja v nasprotju pa alkalnega tla.
- Apnenje izvedite zvečer in v suhem vremenu. Če po apnenju dežuje, to še izboljša vsrkanje apna.
- Apno raztrosite v progah z vozičkom za posipavanje ali ročno.
- Pri tem uporabite rokavice. Odmerjanje količine prilagodite priporočilom glede na značilnosti vaših tal.
- Trato močno zalijte.
- Zelenico pustite nekaj tednov počivati.

PESKANJE TRATE POSKRBI ZA PREPUSTNA, DOBRO PREZRAČENA TLA.

S peskanjem postanejo zbita tla ponovno rahla in prepustna. Voda tako hitreje ponikne in zrak lažje pride do posejane trave. Pesek tudi izravna manjše neravnine in poveča obremenljivost tal. Ta naravni material izboljša kakovost tal na okolju prijazen način. Časovno je najbolj primeren čas pomlad ali jesen. Priporočamo uporabo kremenovega peska ali drobnega peska za otroške peskovnike.

KORAK ZA KORAKOM: TAKO SE PRAVILNO LOTITE PESKANJA.

- Travo pokosite na višino 3,5 do 5 cm.
- Če trato tudi prezračujete ali prečesavate, zatem odstranite zaraščene sloje.
- Če so tla posebno zbita, jih aerificirajte.
- Pesek razdelite v progah s trosilnikom, najprej vzdolžno, potem še prečno.
- Pri ročnem raznašanju pazite, da boste pesek raztrosili enakomerno. Kot pravilo velja, da razdelite 5 litrov na kvadratni meter.
- Z grabljami ali metlo pesek temeljito podkoplajte v travno rušo.
- Z naslednjim gnojenjem počakajte dva tedna.
- Do naslednjega peskanja imate eno do tri leta časa.

ODSTRANJEVANJE PLEVELA, MAHA, ZARAŠČENIH SLOJEV IN ŠKODLJIVCEV

Trava s številnimi drugimi rastlinami vsakodnevno tekmuje za prostor, hranilne snovi in svetlobo. K pogostim drugim težavam trate poleg plevela spadajo še odmrle razraščene plasti trave ter živalski škodljivci. Na naslednjih straneh boste zagotovo našli ustrezno rešitev.

PLEVEL

VZROK:

Pomanjkljiva oskrba s hranilnimi snovmi, pomanjkanje vode, košnja na prenizko višino, zbita tla, slaba semena.

REŠITEV:

Izkopavanje posameznih rastlin (regrata ali trpotca s koreninami), pogosta košnja trave, prezračevanje ali aerificiranje v primeru prekomerne razraščенosti, uravnoteženo gnojenje in rahljanje tal za krepitev trate (npr. pri detelji), pri močni razraščенosti preverjanje vrednosti pH z vzorcem tal, kemično zatiranje samo v izrednih primerih.

MAH

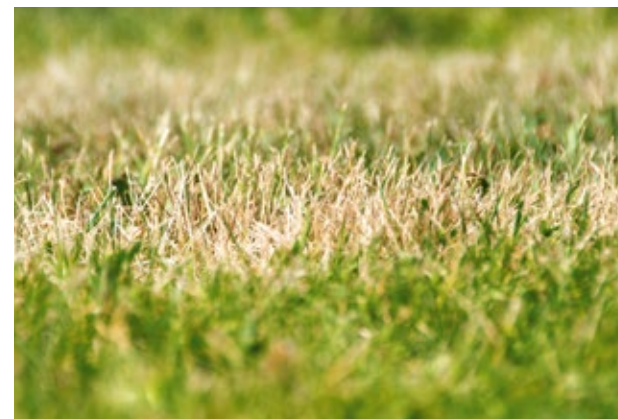
VZROK:

Prekislta, zbita tla (stoječa voda), pogosto v senčnih legah, pregloboko pokošena trava, šibke travne bilke in pomanjkanje hranilnih snovi.

REŠITEV:

Višina trave naj bo pribl. 5 cm, vrednost pH spraviti (po potrebi z apnenjem) na 5,5, do 6,5, prezračevanje tal spomladi, aerificiranje, peskanje, dodajanje humusa, pri obsežnejšem pojavu naknadno posejati kakovostno travno mešanico in pognojiti. Pri stoječi vodi urediti odtekanje.

ZARAŠČEN SLOJ TRAVNE RUŠE

VZROK:

Odmrta trava, korenine in ostanki rastlin ustvarijo na višini tal zelo gosti sloj. S tem zrak, voda in hranilne snovi ne prodrejo do zdravih korenin, tako da se trava zaduši in se začne redčiti. Zaraščeni sloji travne ruše so idealno okolje za škodljivce in glivične bolezni.

REŠITEV:

Redno prezračevanje (spomladi in pozno poleti) in prečesavanje trate.

ŠKODLJIVCI

VZROK:

Če se na trati pojavijo škodljivci, to ni pokazatelj pomanjkljive nege trate.

REŠITEV:

Ličinke košenarja: apnenje, travni valj in spodbujanje ježev ter rovk kot naravnih sovražnikov. Bele ličinke vrtnega listnega hrošča in drugih hroščev (rjavi madeži na trati): nematodi ter spodbujanje številnih vrst ptic. Mravlje: premestitev mravljišč. Krti: preženete jih z vonji ali hrupom. Voluharji: pasti. Če potrebujete pomoč, se obrnite na strokovnjaka ali specializiranega trgovca.

ODSTRANJEVANJE STOJEČE VODE, NEPORAŠČENIH DELOV IN RAZBARVANJA TRAVE

Enako kot trajna vlaga lahko tudi dolgotrajna vročina poškoduje trato. Tudi napačno odmerjeno zalivanje pri neugodni strukturi tal pomeni nevarnost za zdravo zeleno trato. Upoštevajte naslednja priporočila, da boste uspešno preprečili gnilobo, luknje ali razbarvanje trate.

STOJEČA VODA

VZROK:

Zbita, ilovnata ali glinena tla, zaraščeni sloji travne ruše.

REŠITEV:

Prezračevanje ali aerificiranje tal, peskanje ter vnos komposta v tla.

NEPORAŠČENI DELI

VZROK:

Poškodbe zaradi suše, stoječa voda, napad plesni, pomanjkanje vode ali hranilnih snovi, razraščanje plevela, škoda zaradi krtov, košnja na prenizko višino.

REŠITEV:

Rahljanje tal, naknadno sejanje s kakovostnimi travnimi semeni, uravnoteženo gnojenje, izdatno zalivanje brez neposredne sončne obsijanosti, upoštevajte minimalno višino 4 do 5 cm.

RAZBARVANJE

VZROK:

Rumena in rjava trata: pogosto pomanjkanje vode ali prekislata tla (bolj površinsko), neustrezno gnojenje (madeži). Beli, rumeni, svetlo zeleni, rjavkasti ali rdečkasti madeži, večinoma nepravilnih oblik ali v krogih: pogosto glivične bolezni.

REŠITEV:

Optimiziranje zalivanja, uravnoteženo gnojenje. V primeru glivičnih bolezni se pozanimajte o njihovih lastnostih in preprečevanju (rahljanje tal, odstranjevanje zaraščenih slojev travne ruše, uravnoteženo gnojenje, košnja na ustrezno višino, zalivanje v senci, itd.).

SUHA TRATA

VZROK:

Pomanjkanje vode, zalivanje ob žgočem soncu (vodne kaplje nase vežejo sončne žarke).

REŠITEV:

Zalivanje prilagodite posameznemu mestu (v bližini dreves mora biti količina večja), najbolje je zalivati v večernih urah.

PREPREČITEV POŠKODB TRATE V CELEM LETU

Zdrava in gosta trata je najboljša zaščita pred škodljivci in boleznimi. Če boste od začetka upoštevali potrebe vaše zelenice, boste preprečili številne težave. Najpomembnejši nasveti za nego trate pomagajo do rasti močnih in vzdržljivih travnih bilk.

- Izberite travno mešanico, ki ustreza tlom, klimi in obremenitvi.
- Trave nikoli ne kosite na prenizko višino. Idealna višina je od 3,5 do 5 cm. Visoko travo pri posamezni košnji skrajšajte največ za tretjino.
- Trato zalivajte raje poredko in zato izdatno. Prav tako ne zalivajte na žgočem soncu.
- Gnojila izberite glede na dejansko potrebo po hranilnih snoveh. Gnojite spomladi z dušikom, jeseni s kalijem. Sonaravna alternativa z naravnim gnojilom je redno mulčenje.
- Trato prezračite enkrat do dvakrat letno. Prečesavajte jo po potrebi.
- Iz trate redno odstranjajte plevel in tujke. Jeseni odstranite odpadlo listje s pihalnikom ali s kosilnico s košaro za travo.
- Po trati, ki jo pozimi prekrije sneg, ne hodite.
- Pravočasno prepoznajte simptome težav in hitro ukrepajte.

PRIPRAVLJENI NA VSAKO NALOGO

Ponudbo ustreznih naprav za nego trate in vrta najdete v našem aktualnem katalogu STIHL. Ta je brezplačno na voljo pri specializiranem trgovcu STIHL, lahko pa si ga prenesete na spletnem mestu www.unicommerce.si

REŠEVANJE VEČJIH TEŽAV S TRATO

Nekatere težave s travo so tako nejasne v svoji diagnozi ali pa tako napredne v svojem poteku, da je treba sprejeti posebne ukrepe. V teh primerih naj vam priskoči na pomoč strokovnjak.

- Laboratoriji ponujajo analizo vzorca tal, da se lahko določita kakovost in vrednost pH tal.
- Pri prepoznavanju škodljivcev ali bolezni pomagajo strokovnjaki.
- Da stoječa voda bolje odteka, je priporočljivo urediti odvajanje.
- Kemična sredstva uporabite samo v izrednih primerih in v pravih količinah.
- Včasih je obnova trate ali nova zasaditev zadnja rešitev.

DOBRO JE VEDETI

Glivična obolenja trate se lahko širijo tudi prek kosilnic ali obuval. Zato v primeru glivičnih bolezni temeljito očistite svoje delovno orodje.

UPRAVLJANJE, ČIŠČENJE IN SKLADIŠČENJE DELOVNIH NAPRAV

Kosilnice in prezračevalniki trate so izpostavljeni spremembam letnih časov in vremena. Da bodo ohranili svojo zmogljivost, poskrbite za redno čiščenje, preverjanje glede poškodb in ustrezno hrambo. Za vse informacije, ki ne zajemajo rutinske nege naprav, se obrnite na specializiranega trgovca.

VIZUALNA KONTROLA

S hitrim preverjanjem naprave pred njeno uporabo boste pravočasno ugotovili netesna mesta, poškodbe nožev, odvite vijake ali pokvarjene dele na napravi. Pred košnjo zelenico dobro pregledajte glede tujkov in jih po potrebi odstranite.

PREVERJANJE RAVNI OLJA

Pred vsako uporabo naprave STIHL preverite raven olja in ga po potrebi dolijte.

ČIŠČENJE NAPRAV

Svoje naprave očistite po možnosti po vsaki uporabi, obvezno pa na koncu sezone. Za odstranjevanje trave in umazanije s kosilne enote, motorja in ohišja je najbolj primerno uporabiti vedro vode, lopatico in krtačo. Vodni curek iz vrtne cevi usmerjajte previdno, saj lahko poškoduje ležaje, tesnila in dele motorja.

PAMETNO SKLADIŠČENJE

Delovno napravo med posameznimi opravili in ob koncu vrtno sezone shranite v suh prostor brez prahu. S prekrivno ponjavo boste poskrbeli za dodatno zaščito pred umazanijo. Baterijo/akumulator odstranite iz naprave. Mesto hrambe naj bo po možnosti ogrevano, kjer ne bo zmrzali, saj se lahko v mrazu zagonske in akumulatorske baterije pokvarijo.

IZPRAZNITEV REZERVOARJA

Pred zimskim počitkom izpraznite rezervoar, v kolikor ima vaša naprava rezervoar iz umetne mase. Pri starejših modelih s pločevinastim rezervoarjem zadnje polnjenje rezervoarja opravite z gorivom STIHL Moto4Plus, da preprečite nastanek rje. Staro gorivo prek zime izgubi vžigalnost. Zato v celoti izsesajte stari bencin; pri tem si pomagajte s črpalko za bencin.

POSTANITE STROKOVNJAK V VRTNIH OPRAVILIH

Naj gre za košnjo trave, nego robov zelenice ali obrezovanje žive meje, z zmogljivimi napravami z akumulatorskim sistemom STIHL COMPACT bo vaše delo potekalo zelo hitro in enostavno. Več informacij dobite v aktualnem prospektu ali pri specializiranem trgovcu STIHL.

SERVISIRANJE IN POPRAVILO DELOVNIH NAPRAV

Glede profesionalnega vzdrževanja ali popravila se vsakoletno pred začetkom sezone obrnite na specializiranega trgovca STIHL v svoji bližini. Ta ima ustrezno znanje, da strokovno preveri in obnovi varnostno relevantne dele vaše kosilnice.

NOŽ ZA KOŠNJO

Nož za košnjo je treba pregledati vsako pomlad, da bo oster in varen. Specializirani trgovec STIHL vam bo nož ustrezno nabrusil, namestil in pri večjih zarezah in razpokah zamenjal. Po potrebi bo nadomestil tudi stabilizacijske dele, kot so podložke, sojemalniki in privitja. Za najboljšo možno zmogljivost košnje priporočamo, da nož v sezoni po približno 25 delovnih urah nabrusite.

MENJAVA OLJA

Menjavo olja je priporočljivo opraviti spomladi. Preko zime namreč olje izgubi svoje mazalne lastnosti. To najbolje opravi specializirani trgovec, ki zamenja tudi vžigalne svečke in zračni filter, ter priporoči ustrezno olje. Ob koncu kosilne sezone jeseni je tudi dober čas, da kosilnico napolnite z zadostno količino olja ali pa da odstranite staro olje na okolju prijazen način ter ga zamenjate z novim.

VZDRŽEVANJE

Redno splošno vzdrževanje vaše delovne naprave pri specializiranem trgovcu STIHL bo zagotovilo najboljšo možno delovanje naprave, visoko varnost pri delu in dolgo življenjsko dobo.